

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001834

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ КНУТД від 11.08.2025 № 281

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булатов Валерій Анатолійович

2. Valerii Bulatov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0832- 242

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 022

Назва наукової спеціальності: Дизайн

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Дизайн

Дата захисту: 11-07-2025

Спеціальність за освітою: Машини та апарати харчових виробництв

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9012

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 81.95.01, 81.95.01, 18.32

Тема дисертації:

1. Інклюзивний дизайн: ергономічні аспекти та образно-проектні рішення
2. Inclusive design: ergonomic aspects and imaginative design solutions

Реферат:

1. Дисертація розкриває особливості формування образно-проектних рішень об'єктів та продуктів інклюзивного дизайну згідно з вимогами ергономічного дизайну сучасності, екологічних норм, створення загальної інформаційної бази для подальшого використання у розробці проектів організації доступного просторового середовища. Актуальність дослідження обумовлена функціональним осмисленням впровадження ергономічних аспектів при створенні образно-проектних рішень продуктів інклюзивного дизайну. За результатами дослідження розроблено класифікацію етапів розвитку інклюзивного дизайну в хронологічних межах дослідження XX-XXI століть. Здійснено узагальнення продуктів інклюзивного середовища, розроблено їх типологію за такими характеристиками: дизайн продуктів для покращення фізичної доступності, дизайн продуктів для покращення інформаційної доступності, дизайн засобів тактильних навігацій в інклюзивному середовищі. Досліджено типи продуктів, що проектуються та застосовуються в інклюзивному дизайні середовища. Проведений аналіз продуктів інклюзивного дизайну провідних світових та українських митців в інклюзивному дизайні дозволив сформулювати типологію дизайн-продуктів для

покращення фізичної доступності. Проведено аналіз перспектив розвитку інклюзивного дизайну середовища та визначено основні напрями, які можна класифікувати як функціональність, естетичність та ергономічність. Розглянуто естетичний напрям в перспективі розвитку інклюзивного дизайну. Дослідження перспектив розвитку інклюзивного дизайну середовища показало, що його основний вектор направлений на необхідність створення образно-проектних рішень об'єктів та продуктів інклюзивного дизайну, що відображає різноманітність людських потреб та бажань, а не нав'язує універсальні стандарти краси та окреслює необхідність переосмислення традиційних уявлень про красу та інклюзію, щоб забезпечити доступність та комфортність середовища для людей з різними фізичними та інтелектуальними можливостями. Дослідження даної теми вирішує питання комплексної дефініції особливостей інклюзивного дизайну у формуванні образно-проектних рішень згідно з новітніми ергономічними аспектами, визначаючи його розвиток та становлення у сучасному суспільстві.

2. The dissertation reveals the features of forming visual and design solutions for objects and products of inclusive design in accordance with the requirements of modern ergonomic design, environmental standards, and the creation of a general information base for further use in the development of projects for organizing an accessible spatial environment. The relevance of the study is due to the functional understanding of the implementation of ergonomic aspects when creating visual and design solutions for inclusive design products. Based on the results of the study, a classification of the stages of development of inclusive design was developed within the chronological framework of the study of the 20th-21st centuries. A generalization of inclusive environment products was carried out, and their typology was developed according to the following characteristics: design of products that improve physical accessibility, design of products that improve information accessibility, design of tactile navigation tools in an inclusive environment. The types of products designed and used in inclusive environmental design were studied. The analysis of inclusive design products by leading global and Ukrainian artists in inclusive design allowed us to form a typology of design products to improve physical accessibility. An analysis of the prospects for the development of inclusive environmental design was conducted and the main directions were identified, which can be classified as functionality, aesthetics, and ergonomics. The aesthetic trends in the perspective of the development of inclusive design were considered. A study of the prospects for the development of inclusive environmental design showed that its main vector is aimed at the need to create visual and design solutions for objects and products of inclusive design, which reflects the diversity of human needs and desires, rather than imposing universal standards of beauty and outlining the need to rethink traditional ideas about beauty and inclusion in order to ensure accessibility and comfort of the environment for people with different physical and intellectual abilities. Research on this topic addresses the issue of a comprehensive definition of the features of inclusive design in the formation of design solutions in accordance with the latest ergonomic aspects, determining its development and formation in modern society.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Булатов В. Переваги забезпечення комфортного мікроклімату на робочому місці дизайнера для людей з особливими потребами. Теорія та практика дизайну. 2021. №23. С.79-87. DOI: <https://doi.org/10.18372/2415-8151.23.16271>

- 2. Булатов В. Особливості впливу інтер'єру робочого місця на психофізіологічний стан графічного дизайнера. Габітус. 2021. №28. С.122-126. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.28.20>
- 3. Kuryliak Valentyna, Dudarets Volodymyr, Bulatov Valeriy. Development and Changes in the Ergo Design of Protestant Churches in Ukraine (1991-2021). Occasional papers on religion in eastern Europe. 2022. Vol. 42 : Iss. 2, Article 13. 128-145 p.p. DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2148.233315>
- 4. Kuryliak, Valentyna; Dudarets, Volodymyr; and Bulatov, Valeriy. Landscape Design and Architecture of Wooden Churches in Ukraine. Occasional Paper on Religion in Eastern Europe. 2022. Vol. 42 : Iss. 1, Article 4. DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2148.2317>
- 5. Polumysna Olga, Chemakina Oktyabrina Bulatov, Valeriy. The Level of Accessibility of Inclusive Design of Christian Temples and Churches in Ukraine. Occasional papers on religion in eastern Europe. 2022. XLII, P. 52- 69. DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2148.2342>
- 6. Булатов В. А. Дезінтеграція соціально-значних тематик в умовах війни в Україні на прикладі інклюзивного дизайну. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 53, том 1, 2022. С.268-276. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/53-1-39>
- 7. Kuryliak Valentyna, Bulatov Valeriy. Destructive design of the psychophysiological portrait and the immorality of the actions of the Russian military on the territory of Ukraine. Global Journal for research analysis. 2022. Vol. 11, iss. 8. 166-169 p.p. DOI: <https://www.doi.org/10.36106/gjra/6109489>
- 8. Polumysna Olga, Shtanko Lyudmyla, Bulatov Valeriy. The concept of universal design in providing the workplace microclimate and labour efficiency for people with disabilities in Ukraine. AIP publishing. 2023. Published Online: 15 February. DOI: <https://doi.org/10.1063/5.0118984>
- 9. Чупріна Н. В., Булатов В. А. Принципи урахування ергономічних показників в інклюзивному дизайні середовища. Art and Design, 2023. №1 С.63-171. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2023.1.16>
- 10. Булатов В. Вплив аспектів загальної теорії формоутворення на досягнення доступності та рівності в інклюзивному дизайні. Теорія та практика дизайну. Київ, 2023. №27 С.133-141. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.27.17>
- 11. Ралко М. О., Варченко Ю. Е., Булатов В. А., Василенко А. В. Феномен «дратівливих» кольорів у сфері дизайну. Теорія та практика дизайну. 16 Вип. 2023. (29-30). С. 197-205 DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.29-30.23>
- 12. Bulatov Valeriy. «Terrorist Design» of the Russian Federation in the Destruction of Churches in Ukraine from 2014 to 2023». Occasional papers on religion in eastern Europe. 2023. XLIII, 7. 97-110 pp. DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2148.2456>
- 13. Полумисна О. О., Булатов В. А. Інтолерантність у заголовках медіа щодо людей з інвалідністю. Теорія та практика дизайну. 2024. 32. С.126- 133. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.32.15>
- 14. Olga Polumysna, Valeriy Bulatov. The problem of attendance at religious services by people with disabilities: history and contemporary issues in Ukraine. Occasional papers on religion in eastern Europe. 2024. XLIV, 7. 85- 98 pp. DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2229.2553>
- 15. Булатов В. А. Новітні засоби ергономічного дизайну в освітленні робочого місця дизайнера. XVI Міжнародна науково-практична конференція «Антикризовий розвиток соціальних та економічних процесів в умовах глобалізації», ПВНЗ УГІ, Буча. 2021р. С. 21-26.
- 16. Булатов В. А., Чупріна Н. В. Внутрішній зміст і форма тектонічних об'єктів в побудові продуктів інклюзивного дизайну IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну», Київський національний університет технологій та дизайну. Київ, 2022. С. 60-63.
- 17. Булатов В. А. Вибір та захист соціально значущих дослідницьких тематик на прикладі інклюзивного дизайну в умовах війни в Україні. XVII Міжнародної науково-практичної конференції «Антикризовий розвиток соціальних та економічних процесів в умовах глобалізації», ПВНЗ УГІ, Буча, 2022. С. 10-13. 17
- 18. Булатов В., Тараненко К. Сучасний інклюзивний підхід щодо формування архітектурного середовища. V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну», Київський національний університет технологій та дизайну. Київ, 2023. С. 175-179.

- 19. Булатов В. А. Деструктивні складові інклюзивного дизайну періоду повномасштабної війни в Україні. Всеукраїнській науково-практична конференція факультету дизайну і реклами КНУКіМ «Національна модель українського дизайну. До 150-річчя з дня народження Василя Кричевського». Київ, 2023. С.12-14.
- 20. Адаменко С. М., Ралко М. О., Булатов В. А., Семененко А. О. Вплив дизайну офісного інтер'єру на психологічний стан працівників. V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну». Київ, КНУТД, 27 квітня 2023 р. С. 257-260.
- 21. Булатов В. А., Чемакіна О. В., Гнатюк Л. Проблема моделювання систем візуальних комунікацій в інклюзивному середовищі. Всеукраїнській науково-практична конференція факультету дизайну і реклами КНУКіМ «Національна модель українського дизайну. До 150-річчя з дня народження Василя Кричевського». Київ, 2023. С.78-80.
- 22. Булатов В. А. Взаємозв'язок ергономіки та інклюзивного дизайну при формуванні продуктів просторового середовища. XVIII Міжнародна науково-практична конференція. «Антикризовий розвиток соціальних та економічних процесів в умовах глобалізації», ПВНЗ УГІ, Буча, 2023. С.28-30.
- 23. Булатов В. Аспекти образу юродивого у контексті православного вчення східної Європи. IX Міжнародна науково-практична конференція «Держава і церква в новій та новітній історії України». Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. С.120-123.
- 24. Булатов В. А., Ралко М. О., Адаменко С. М. Розвиток творчих компетентностей осіб із технічним складом розуму. Athens, Greece. V International Scientific and Theoretical Conference «The process and dynamics of the scientific path». February 9, 2024. С. 174-176.
- 25. Булатов В. А. Формування інклюзивного простору для людей із відсутності слуху в ЗВО під час воєнних дій. XIX Міжнародній науковопрактичній конференції. «Антикризовий розвиток соціальних та економічних процесів в умовах глобалізації», ПВНЗ УГІ, Буча, 2024. С.35-37.
- 26. Чупріна Н. В., Булатов В. А. Формування доступності та рівності в сучасному суспільстві під впливом інклюзивного дизайну. VI Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну» Київ, КНУТД, 25 квітня 2024 р., С. 61-64.
- 27. Булатов В. А. Формування навчальних місць для людей із обмеженими можливостями в дизайн-освіті України. Всеукраїнській науково-практичній конференції «Мистецька освіта: методологія, теорія, практика», Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука Київ, 15 лютого 2024 року. С. 89-90.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113031

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чупріна Наталія Владиславівна

2. Chuprina Nataliia V.

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фоменко Оксана Олексіївна

2. Oksana Fomenko

Кваліфікація: д.арх., професор, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0588-4186

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Код за ЄДРПОУ: 02071151

Місцезнаходження: вул. Черноглазівська, буд. 17, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сафронов Валерій Костянтинович

2. Valerii Safronov

Кваліфікація: к. т. н., доц., 05.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7300-9861

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

Код за ЄДРПОУ: 21598958

Місцезнаходження: вул. Михайла Бойчука, 32, Київ, 01103, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Косенко Данило Юрійович
2. Danylo Y. Kosenko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашкевич Калина Лівіанівна
2. Kalyna Pashkevych

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кротова Тетяна Федорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кротова Тетяна Федорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Букорос Тетяна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна